

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

кафедра ендокринології

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ
САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ
З КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ**

**для студентів IV курсу
стоматологічного факультету
(магістерський рівень)**

Львів – 2019

Методичні розробки складені у відповідності з освітньо-кваліфікаційними характеристиками і освітньо-професійними програмами підготовки фахівців, експериментальним навчальним планом, розробленим на засадах кредитно-трансферної системи і ухвалені на засіданні циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін ЛНМУ імені Данила Галицького (протокол № 1 від 12.09.2019 р.).

Методичні розробки самостійних занять з клінічної фармакології для студентів стоматологічного факультету /За ред. проф. А.М. Урбанович. – Львів, 2019. – 20 с.

Автори:

А.М.Урбанович, д.мед.н., професор, зав. кафедри;

О.В. Сафонова, к.мед.н., доцент;

Р.Д. Макар, к.мед.н., доцент;

М.Є. Гоцко, к.мед.н., доцент.

Відповідальний за випуск:

Перший проректор з педагогічної роботи ЛНМУ ім. Данила Галицького

член-кореспондент НАМН України, проф. М.Р. Гжегоцький.

Рецензенти:

завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 ЛНМУ ім. Данила Галицького, акад. АН ВО України, д.мед.н., проф. Р.Я. Дутка;

завідувач кафедри ортопедичної стоматології ЛНМУ ім. Данила Галицького, д.мед.н., проф. А.Ю. Кордіяк.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Зміст	Акад . год.	Стор .
1.	Підготовка до практичних занять	8	
2.	Клініко-фармакологічна характеристика антиаритмічних лікарських засобів. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів що впливають на ліпідний обмін	1	
3.	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на функції травного каналу	1	
4.	Повідомлення про побічні реакції/дії (ПР/ПД) лікарських засобів (ЛЗ)	-	
Разом		10	

Тема № 1. Клініко-фармакологічна характеристика антиаритмічних лікарських засобів. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів що впливають на ліпідний обмін.

Навчальний предмет: клінічна фармакологія

Курс: 4

Факультет: стоматологічний

Кількість навчальних годин: 1

1. Актуальність теми. Лікування і профілактика захворювань серцево-судинної системи (ССС) посідає чільне місце у лікарській практиці. Часто доводиться надавати допомогу хворим з ішемічною хворобою серця (ІХС) та порушеннями ритму. Порушення серцевого ритму сприяють погіршення гемодинаміки, розвиток серцевої недостатності. Окрім знання етіологічних, патогенетичних особливостей захворювання, наявності супутніх станів, їх важкості, та багатьох інших моментів, необхідно також володіти глибоким розумінням суті дії лікарських засобів для адекватного їх застосування.

Атеросклероз є основним субстратом захворювання на ішемічну хворобу серця і його ефективне лікування, а особливо первинна та вторинна профілактика, займають одне з центральних місць серед пріоритетів сучасної фармакотерапії та клінічної фармакології. Одним із головних чинників розвитку атеросклерозу в організмі хворих є дисліпідемія, тому їх корекція за допомогою ліпідознижувальних засобів є важливим клінічним завданням для лікаря. Більше того, широке застосування засобів корекції ліпідного обміну, велика тривалість (часто позитивність їх призначення) на сьогодні вимагає від лікарів будь-якої спеціальності глибокої обізнаності з цією групою препаратів.

2. Навчальна мета. Ознайомити студентів із змістом та суттю, а також головними розділами клінічної фармакології, клініко-фармакологічною характеристикою, а також принципами вибору антиаритмічних препаратів та засобів, що впливають на ліпідний обмін.

3. Матеріали доаудиторної самостійної роботи.

3.1. Базові знання, навички, необхідні для вивчення теми (міждисциплінарна інтеграція).

Дисципліни	Знати	Вміти	
норм. анатомія	будову ССС		
норм. фізіологія	Фізіологію ССС		
пат. фізіологія	етіологію і патогенез захворювань ССС		
пат анатомія	морфологічні зміни при захворюваннях ССС		
фармакологія	к л а с и ф і к а ц і ю , фармакодинаміку і фармакокінетику ліпідознижувальних засобів	виписати рецепти	відповідні
в н у т р і ш н і х в о р о б и	А. основні клінічні прояви ІХС: стенокардії, інфаркту міокарда, артеріальної гіпертензії, колапсу та ін. невідкладних станів	здійснювати обстеження	клінічне хворого, диференційовано призначати додаткові обстеження
т е р а п е в т и ч н а та х і р у р г і ч н а с т о м а т о л о г і я	Застосування антиаритмічних лікарських препаратів та засобів, що впливають на ліпідний обмін в стоматологічний практиці		
к л і н і ч н а ф а р м а к о л о г і я л і к а р с ь к и х з а с о б і в , щ о в и к о р и с т о в у ю т ь с я п р и с е р ц е в о - с у д и н н і й н е д о с т а т н о с т і	В. С. особливості дії статинів, фібратів, ніацину, секвестрантів жовчних кислот, омега-3 поліненасичених жирних кислот	виписати рецепти	відповідні

3.2. Зміст теми:

1. Клінічна симптоматика та діагностичні критерії стенокардії та інфаркту міокарда.
2. Види аритмій і порушень провідності, їх диференційно-діагностичні ознаки.
3. Клініко-фармакологічна характеристика антиангінальних лікарських засобів.
4. Клініко-фармакологічна характеристика мембраностабілізуючих препаратів.
5. Клінічна фармакологія лікарських засобів, які використовуються у терапії стабільної та нестабільної форм стенокардії.
6. Клініко-фармакологічна характеристика антиаритмічних препаратів з мембраностабілізуючою й місцевоанестезуючою активністю.
7. Механізм антиаритмічної дії бета-адреноблокаторів та блокаторів повільних кальцієвих каналів.
8. Клінічна класифікація дисліпідемій, поняття про оптимальні рівні ліпідів та ліпопротеїдів у крові.
9. Загальна клініко-фармакологічна характеристика ліпідознижувальних засобів.
10. Класифікація ліпідознижувальних препаратів.
11. Клініко-фармакологічна характеристика інгібіторів 3-гідрокси-3-метилглутарил-коензим А_редуктази (ГМГ_КоА редуктази) – статинів.
12. Клініко-фармакологічна характеристика похідних фібрової кислоти (фібратів).
13. Клініко-фармакологічна характеристика секвестрантів жовчних кислот.
14. Клініко-фармакологічна характеристика нікотинової кислоти, як ліпідознижувального засобу.
15. Клініко-фармакологічна характеристика омега-3 поліненасичених жирних кислот.
16. Принципи вибору лікарських засобів, що застосовуються при дисліпідеміях

3.3. ЛІТЕРАТУРА (Див. наприкінці методичних рекомендацій)

3.5. Матеріали для самоконтролю.

Питання для самоконтролю:

1. Клініко-фармакологічна характеристика антиаритмічних мембраностабілізуючих препаратів 1a класу.
2. Клініко-фармакологічна характеристика антиаритмічних мембраностабілізуючих препаратів 1b класу.
3. Клініко-фармакологічна характеристика антиаритмічних мембраностабілізуючих препаратів 1c класу.
4. Які зміни у ліпідному профілі можна очікувати внаслідок застосування статинів?
5. Які сучасні підходи до дозування препаратів групи статинів?
6. Назвіть основні побічні дії та протипокази до застосування нікотинової кислоти.
7. Які обставини ускладнюють широке застосування нікотинової кислоти з метою лікування, первинної та вторинної профілактики ІХС?
8. Назвіть покази до застосування препаратів групи фібратів.
9. Побічна дія та протипокази до застосування фібратів.
10. Назвіть чинники та особливості фібратів, які обмежують широке застосування їх у клінічній фармакотерапії.
11. Покази до застосування секвестрантів жовчних кислот.

4. Матеріали для аудиторної самостійної роботи:

4.1. Перелік навчальних завдань, які необхідно виконати на практичному занятті:

- провести курацію хворого з врахуванням основних принципів фармакотерапії антиаритмічних лікарських засобів, та ЛЗ, що впливають на ліпідний обмін, шляхом вибору найбільш безпечних і водночас ефективних лікарських засобів на основі інформації про їх фармакодинаміку, фармакокінетику, можливі побічні дії та взаємодію;
- провести аналіз рецептури та листів призначень для виявлення несумісних прописів та прогнозування виникнення можливої взаємодії лікарських препаратів з урахуванням особливостей клінічного стану конкретного хворого.

4.2. Інструктивні матеріали щодо засвоєння теми:

№	Завдання	Вказівки	Примітки
---	----------	----------	----------

1.	Провести курацію хворого з фармакологічного анамнезу і можливого призначення антиаритмічних лікарських засобів, та засобів, що впливають на ліпідний обмін	У ході обстеження виявити: особливості фармакологічного анамнезу хворих	
2.	Визначити схему лікування <ul style="list-style-type: none"> • аритмій різного генезу; • ліпотропних засобів в залежності від типу гіперхолестеринемії • 	У процесі виконання оцінити: результати клінічних обстежень; результати додаткових методів дослідження; можливість призначення відповідних лікарських засобів; виписати відповідні рецепти.	Звернути увагу на: особливості застосування відповідних лікарських препаратів; взаємодію; побічну дію лікарських препаратів.

4.3. Навчальні тести, завдання:

Завдання №1. Хворий страждає на ІХС, стабільну стенокардію та пароксизмальне порушення ритму – надшлуночкову тахікардію. Застосування якого антиаритмічного препарату буде адекватним у даному випадку?

- A. Хінідин
- B. Аймалін
- C. Прокаїнамід
- D. Амiodарон
- E. Фенітоїн.

Завдання №2. Який із перерахованих антиаритмічних препаратів протипоказаний при порушенні функції щитоподібної залози?

- A. Хінідин
- B. Амiodарон
- C. Прокаїнамід
- D. Пропранолол
- E. Аймалін.

Завдання №3. До яких із перерахованих антиагінальних препаратів не розвивається толерантність?

- A. Ізосорбїду мононітрат
- B. Молсїдомїн
- C. Ізосорбїду динїтрат
- D. Нїтрогліцерин
- E. Тринїтролонг.

Завдання №4. Який із перерахованих антиаритмічних препаратів має виражену антиаритмічну та протисудомну дію?

- A. Хїнідин
- B. Аймалїн
- C. Фенїтоїн
- D. Амїодарон
- E. Верапамїл.

Завдання №5. Найбільш ефективними гіполїпідемічними засобами на сьогодні вважаються:

- A. Статини
- B. Фїбрати
- C. Барбітурати
- D. Секвестранти жовчних кислот
- E. Нікотинова кислота.

Завдання №6. Статини неефективні для лікування:

- A. Первинних гіперлїпідемїй
- B. Вторинних гіперлїпідемїй
- C. Лїпідемїї спричиненої цукровим діабетом
- D. Гїперлїпідемїй з нормальним вмістом LDL-холестерину
- E. Гїпертригліцеридемїй.

4. Матеріали для післяаудиторної самостійної роботи.

1. Клінічна симптоматика та діагностичні критерії стенокардії та інфаркту міокарда
2. Назвіть основні групи та дози лїпїдознижувальних лікарських засобів, що застосовуються у комплексному лікуванні хворих на цукровий діабет 2-го типу
3. Яке місце омега-3 поліненасичених жирних кислот у сучасному лікуванні, первинній та вторинній профїлактиці ІХС?

Тема № 2. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на функції травного каналу.

Навчальний предмет: клінічна фармакологія

Курс: 4

Факультет: стоматологічний

Кількість навчальних годин: 1

1. Актуальність теми. Захворювання органів травлення (хронічні гастрити, виразкова хвороба, ентероколіти, холецистити, хронічні гепатити та інші) надзвичайно розповсюджені, у зв'язку з чим мають не лише медичне, а й соціальне значення. Теперішні уявлення про етіологію, патогенез, клінічний перебіг вказаних захворювань дають змогу використовувати широкий спектр різноманітних лікарських засобів та їх поєднання. Серед них є препарати, які належать до різних фармакологічних класів, однак суттєво підвищують ефективність лікування багатьох шлунково-кишкових хвороб (антимікробні, психотропні та гормональні засоби, імуномодулятори). Скажімо, консервативне лікування патології жовчного міхура та жовчовивідних шляхів включає боротьбу з інфекцією (антимікробна терапія), корекцію дискінетичних розладів і нормалізацію складу жовчі (жовчогінні засоби різного типу дії), а іноді – спроби розчинення жовчних конкрементів (медикаментозна літотрипсія). Основну групу складають препарати, які безпосередньо впливають на функції органів травлення. Можливості такого впливу в останні десятиліття значно зросли завдяки впровадженню в клінічну практику низки сучасних фармакологічних агентів – інгібіторів протонної помпи, прокінетиків, синтетичних аналогів простагландинів, цілого сімейства про- та пребіотиків, нових протиблювотних препаратів тощо. Знання клініко-фармакологічних особливостей цих засобів відкриває шлях до раціонального вибору в конкретній клінічній ситуації, а отже максимально ефективного і безпечного їх використання.

2. Навчальна мета: Знати клінічну фармакологію лікарських засобів, які використовуються в гастроентерології. Засвоїти сучасні принципи фармакотерапії основних захворювань органів травлення. Вміти на конкретному клінічному прикладі проаналізувати показання та протипоказання до застосування тих чи інших препаратів, а також їх побічні дії та сумісність; оволодіти методикою вибору препаратів та, при потребі, здійснювати їх взаємозаміну.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи.

3.1. Базові знання, навички, необхідні для вивчення теми (міждисциплінарна інтеграція).

Дисципліни	Знати	Вміти
нормальна анатомія	будова і топографія органів травлення	
нормальна фізіологія	фізіологія системи травлення	
патологічна анатомія	морфологічні зміни при захворюваннях шлунково-кишкового каналу, печінки, жовче-вивідних шляхів і підшлункової залози	
патологічна фізіологія	етіологія та патогенез захворювань органів травлення	змодельувати розвиток певної патології на рівні клітини, органа та організму
фармакологія	класифікація, фармакодинаміка, фармакокінетика лікарських засобів, що впливають на ШКТ	виписати відповідні рецепти
внутрішні хвороби	основні клініко-діагностичні критерії при захворюваннях органів травлення;	здійснити клінічне обстеження хворого, призначати додаткові
хірургічні хвороби	принципи лікування захворювань органів травлення	обстеження та план лікування
	питання передопераційної підготовки хворого та ведення післяопераційного періоду при хворобах ШКТ	здійснити клінічне обстеження хворого, призначати додаткові обстеження та план лікування

3.2. Зміст теми:

1. Класифікація лікарських засобів, що коригують секреторну та моторну функції органів травлення.

2. Клінічна фармакологія антацидних препаратів нейтралізуючої дії.
3. Засоби, які змінюють секреторну функцію шлунка, сучасні можливості цього напрямку терапії.
4. Клініко-фармакологічні особливості та раціональне застосування гастропротекторів.
5. Клінічна фармакологія блювотних та протиблювотних ліків.
6. Препарати, які впливають на моторику шлунково-кишкового каналу.
7. Препарати, які регулюють рівновагу кишкової мікрофлори, їх раціональне використання.
8. Клінічна фармакологія жовчогінних засобів. Препарати, які сприяють розчиненню жовчних конкрементів.
9. Клініко-фармакологічні особливості гепатопротекторів.
10. Клінічна фармакологія ферментних та антиферментних препаратів.
11. Клініко-фармакологічний підхід до вибору ліків при основних захворюваннях органів травлення.
12. Взаємодія ліків, що впливають на функції органів травлення.
13. Лікарські засоби, що можуть викликати пошкодження системи травлення. Прогнозування та профілактика такого впливу.

3.3. ЛІТЕРАТУРА (Див. наприкінці методичних рекомендацій)

3.5. Матеріали для самоконтролю.

Питання для самоконтролю:

1. Фармакокінетика антацидів нейтралізуючої дії та їх взаємодія з іншими ліками.
2. Які побічні ефекти характерні для блокаторів H_2 -рецепторів?
3. У чому полягає клініко-фармакологічний підхід до вибору ліків при хронічному гастриті типу В?
4. Назвіть сучасні ліки, котрі мають активну прокінетичну дію, та показання до їх застосування.
5. Клініко-фармакологічний підхід до корекції кишкового дисбактеріозу, спричиненого антибіотикотерапією.
6. Які ЛЗ і з якою метою застосовують при неспецифічному виразковому коліті?
7. Вкажіть на різницю у фармакологічній дії холеретиків і холекінетиків. Які протипоказання до застосування жовчогінних препаратів?
8. Сучасні можливості консервативного лікування жовчнокам'яної хвороби.

9. Особливості використання гепатопротекторів у клінічній практиці.
10. Яка група ЛЗ є основою лікування хронічного активного гепатиту вірусної етіології?
11. У чому полягає клініко-фармакологічний підхід до вибору ліків при хронічному панкреатиті?
12. Які групи ЛЗ використовують у лікуванні печінкової коми?

4. Матеріали для аудиторної самостійної роботи:

4.1. Перелік навчальних завдань, які необхідно виконати на практичному занятті:

- провести курацію хворого з врахуванням основних принципів фармакотерапії лікарських засобів, що впливають на ШКТ, шляхом вибору найбільш безпечних і водночас ефективних лікарських засобів на основі інформації про їх фармакодинаміку, фармакокінетику, можливі побічні дії та взаємодію;
- провести аналіз рецептури та листів призначень для виявлення несумісних прописів та прогнозування виникнення можливої взаємодії лікарських препаратів з урахуванням особливостей клінічного стану конкретного хворого.

4.2. Інструктивні матеріали щодо засвоєння теми:

№	Завдання	Вказівки	Примітки
1.	Провести курацію хворого з фармакологічного анамнезу і можливого призначення лікарських засобів, що впливають на ШКТ	У ході обстеження виявити: особливості фармакологічного анамнезу хворих.	
2.	Визначити схему лікування <ul style="list-style-type: none"> • виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки; • хронічного панкреатиту; • хронічного ентероколіту; • хронічного холециститу. 	У процесі виконання оцінити: результати клінічних обстежень; результати додаткових методів дослідження; можливість призначення відповідних лікарських засобів; виписати відповідні рецепти.	Звернути увагу на: особливості застосування відповідних лікарських препаратів; взаємодію; побічну дію лікарських препаратів .

4.3. Навчальні тести, завдання:

Завдання № 1. У хворого 70 років розвинулась кишкова колька. Супутня патологія – глаукома. Який з наведених препаратів не протипоказаний:

- A. Атропін
- B. Дротаверин (но-шпа)
- C. Платифілін
- D. «Баралгін»
- E. Всі перелічені ЛЗ протипоказані.

Завдання № 2. Пацієнт В. тривалий час лікувався з приводу синдрому кишкової диспепсії, однак без стабільного ефекту. При детальному обстеженні діагностовано хронічний гастрит типу А із зниженою секреторною функцією. Застосування яких засобів є патогенетично обґрунтованим?

- A. М-холіноблокаторів
- B. Блокаторів H₂-рецепторів
- C. Препаратів, що містять компоненти шлункового соку
- D. Нормалізаторів кишкової мікрофлори
- E. ЛЗ на основі панкреатину.

Завдання № 3. Хворий К., 30 років, страждає на виразкову хворобу 12-палої кишки в стадії загострення. Який з наведених препаратів у цьому випадку протипоказаний?

- A. Омепразол
- B. Циметидин
- C. Фамотидин
- D. Кларитроміцин
- E. Метронідазол.

Завдання № 4. У хворого виник післяопераційний парез кишок. Які засоби мають провідне значення в корекції цього стану?

- A. Міотропні спазмолітики
- B. Блокатори H₂-рецепторів
- C. Ферментні препарати
- D. Антихолінестеразні засоби
- E. Нормалізатори кишкової мікрофлори.

Завдання № 5. У пацієнта В., 45 років, верифікований хронічний активний гепатит автоімунного генезу. Застосування яких засобів є патогенетично обґрунтованим у фазі загострення процесу?

- A. Інгібіторів протонної помпи

- В. Гепатопротекторів
- С. Жовчогінних препаратів
- Д. Глюкокортикоїдів
- Е. ЛЗ на основі панкреатину.

Завдання № 6. У хворої хронічний панкреатит з вираженими проявами недостатності зовнішньосекреторної функції підшлункової залози. Які засоби мають провідне значення в лікуванні?

- А. М-холіноблокатори
- В. Міотропні спазмолітики
- С. Жовчогінні засоби
- Д. Нормалізатори кишкової мікрофлори
- Е. Ферментні препарати.

4.Матеріали для післяаудиторної самостійної роботи.

1. Застосування імунотропних лікарських засобів при хворобах органів травлення.
2. Роль фітотерапії в гастроентерології

ЛІТЕРАТУРА

1. Вебер В.Р., Мороз Б.Т. Клиническая фармакология для стоматологов: Учебное пособие. – СПб. Человек, 2003. – 352 с.
2. Залюбовська О.І., Коваль С.М., Литвинова О.М. Клінічна фармакологія., Підручник. - Х.: Видавничий дім «ІНЖЕК» 2003. - 688 с.
3. Клінічна фармакологія невідкладних станів у практиці стоматолога: навч.посіб. / О.М. Біловол, Л.Р. Броннікова, І.ФІ. Вакалюк та ін.; за ред.. О.М. Біловола. – ВСВ «Медицина», 2018. – 296 с.
4. Клиническая фармакология: учеб. / Под ред. В.Г. Кукеса. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: ГЭОТАР – МЕД, 2006. - 944 с.: ил.
5. Клиническая фармакология для студентов стоматологических факультетов / Под ред. А.Л. Веткина., Козлова С.Н. - М.: ГЭОТАР – МЕД, 2007. - 248 с.
6. Клінічна фармакологія: Підручник / за ред. О.М. Біловола. – Вінниця: ЗНова книга, 2021. – 544 с.
7. Компендиум 2013 – Лекарственные препараты /Под ред. В.Н. Коваленко, А.П. Викторова. – К.: МОРИОН, 2013. –1408 с.
8. Машковский М.Д. Лекарственные средства: В 2 т. – М.: Новая волна, 2014. – 1216 с.

9. Метод. матеріали до практичних занять з клінічної фармакології для студентів мед. фак-тів / Під ред. О.О. Сергієнка, М.Є.Гоцко. – Львів, 2011. – 101 с.

10. Регеда М.С., Кресюн В.Й., Гайдучок І.Г. Невідкладні стани. Підручник. – Львів: Магнолія, 2008.– 844 с.

11. Рецептурний довідник лікаря /Чекман І.С., Полякова І.Ф., Андрейчин М.А. та ін.; За ред. І.С. Чекмана, І.Ф. Полякової. – 8-е вид., перероб і доп. – К.: Здоров'я, 2003. – 1196 с.

12. Справочник Видаль. Лекарственные препараты в России – ЮБМ Медика Рус. – 2013. – 1640 с.

13. Фармакологія. Чекман І.С., Гончаркова Н.О., Казак Л.І., та ін.; За ред. І.С. Чекмана. – К.: Нова книга, 2011. – 784 с.

Код форми за ЗКУД _____
 Код форми за ЗКПО _____

Міністерство о Охорони здоров'я України		МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ФОРМА № _____ Затверджена наказом МОЗ України № _____					
ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ/ДІЇ (ПР/ПД) ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ (ЛЗ)							
I. ІНФОМАЦІЯ ПРО ХВОРОГО І ПР/ПД (номер історії хвороби або амбулаторної карти)							
1. П.І. П.	2. Місц е народ женн я	3. Вік	4. Стать	Початок ПР/ПД			7. Початок ПР/ПД (необхідне підкреслити)
				ден ь	міс	р і к	А-видужування без наслідків
							В-видужування з наслідками
							С-без змін
							Д- смерть у наслідок приймання ЛЗ
							Е-смерть, можливо, пов'язана з ЛЗ
							Ф-причина смерті невідома

6. Опис ПР/ПД

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДОЗРЮВАНИЙ ЛЗ (ПЛЗ)

8. Підозрюваний ЛЗ (назва, виробник, країна)

16. Чи супроводжувалася відміна ЛЗ зникненням ПР/ПД

Так Ні Невідомо

9. Одно-ра-зо-ва доза

10. Добова доза

11. Частота приймання

12. Спосіб введення

17. Чи помічено повторення ПР/ПД після повторного призначення ЛЗ

Так Ні Невідомо

13. Покази для призначення ПЛЗ

Клінічний діагноз

14. Дата призначення від/до					15. Тривалість терапії до початку ПР/ПД

III. СУПУТНІ ЛЗ ТА АНАМНЕЗ

18. Супутні ЛЗ і терміни призначення (за винятком ЛЗ для корекції ПР/ПД)

19. Інші дані анамнезу (захворювання, алергія, вагітність, шкідливі звички), хімічні токсиканти, іонізуюче опромінення, несприятливі наслідки Чорнобильської аварії

IV. ЗАСОБИ КОРЕКЦІЇ ПОБІЧНОЇ РЕАКЦІЇ/ДІЇ (необхідне підкреслити)

Відміна ПЗЛ

Без корекції

Чи викликали інші ЛЗ подібні ПР/ПД?

Якщо так, то які ЛЗ

Так

Ні

Невідомо

Чи були у хворого подібні клінічні прояви ПР/ПД

не пов'язані з прийманням ЛЗ?

Так

Ні

Невідомо

Чи могли інші фактори впливати на розвиток ПР/ПД
(системні захворювання, медикаментозна залежність
навколишнє середовище, хімічні токсиканти, іонізуюче
опромінення, несприятливі чинники Чорнобильської
аварії, алергія)?

Так

Ні

Невідомо

Якщо так, то які

VII. СТАТУС ПРЕПАРАТУ (необхідне підкреслити)

Клінічні випробування

Застосування в медичній практиці

VIII. ІНШІ ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІКИ, ЛІКУВАННЯ НАСЛІДОК

Дата заповнення _____ Підпис лікаря _____

Перелік умовних скорочень: ЛЗ-лікарський засіб; ПР-побічна реакція;
ПЛЗ-підозрюваний лікарський засіб

Примітка. Повідомлення надсилаються у відділ фармакологічного нагляду
Державного фармакологічного центру МОЗ України за адресою: м. Київ, 03680.
вул. народного ополчення, 5. Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска АМН
України, відділ клінічної фармакології – відділ фармакологічного нагляду
Державного фармакологічного центру МОЗ України: тел/факс (044) 249 70 01.

Внесені зміни

В зв'язку зі зміною робочої програми для викладання студентам магістерського рівня були внесені наступні зміни: оновлені тестові завдання та задачі, внесена форма повідомлення про побічні реакції лікарських препаратів, оновлений перелік літератури для підготовки до занять.